

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Adam mütemadiyen konuşuyor, odada bulunanları rahatsız ediyordu. Bir ara odaya yeni bir misafir girince herkesin dikkati bir anda ona yöneldi.

Bu parçada altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Arada bir de olsa bize uğrar, babamın hâlini hatırını sorardı.
- B) Okuldan sonra hiç ara vermeden yüksek lisansa başlamış, ardından doktorasını yurt dışında yapmıştı.
- C) Sanatçı; şiirlerinde kimi zaman umudu, kimi zaman da karamsarlığı öne çıkardı.
- D) Oturduğu masada sürekli olarak telefonuyla oynuyor, ne dış dünyayı ne de masmavi denizi umursuyordu.
- E) Sunum sırasında bizi sözlerine inandırmak için kelimeleri ustaca kullanıyor, süslü sözlerle gözümüzü boyuyordu.

2. Hıdırellez... Kaz Dağı'ndaki Tahtakuşlar köyünde bahar bayramının ilk günü kutlanıyor. O sabah herkes erkenden kalktı. Kadınlar, kızlar geleneksel giysilerini giyip kuşandı. Peynirini, zeytinini, çıkını, adaklığını alan mezarlığa yürüdü gitti. Atalarının mezarlarını çiçeklerle süsleyip bakımını yapan halk, yemeğini orada yaktığı ocağa koydu, pişirdi. Karşılaştı, selamlaştı, bayramlaştı. Barıştı, helalleşti, adağını dağıttı. Zeytin ağaçları bu paylaşımaya tanık oldu, sevindi. Bulutlar, gökyüzü, tüm doğa bu kutlamaya ortak oldu, sevindi. Aralarında giysisi nazar boncuklarıyla dolu küçük bir kız da vardı. Annesi kızının üstünü başını düzeltti sevgiyle. Ve fısıldadı kulağına: "Kem gözler uzak dursun senden; dertler, kederler göç etsin yüreğinden..."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme
- B) Sessel yinelemeler
- C) Kişileştirme
- D) Devrik cümleler
- E) Öyküleyici anlatım

3. Gerçek şair, tüm insanlığın yükünü omuzlarında hissediyor. Onun en önemli özelliği, bir duyguyu alıştığımız değiş düzeni dışında aktarabilmesi ve yaşantının nabzını tutabilmesidir. Sözün özü usta şair, samanlıktaki iğneyi bulup karanlıkta ipliği delikten geçirme hünerine sahiptir. Herkes şair olamaz. Şiir sanatının incelikleriyle bilgiyi aynı kefedede toplamak ancak şairlerin işidir. Dilini tanımayan ve kelime hazinesinin kapasitesi düşük olan şairler hep tekrara düşer.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Şiir yazmanın estetik ve kuramsal yönlerini iyi bilmek
- B) Yeni ve farklı anlatım yolları denemek
- C) Unutulmaya yüz tutan sözcüklere öncelik vermek
- D) Hayatta olup bitenlere karşı duyarsız kalmamak
- E) Sanat adına zor işlerin üstesinden gelmek

4. Beyoğlu'nun renkli dünyasını keşfederken sıcak kahvenizi yudumlayacağınız kafelere de uğrayabiliyorsunuz.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) Ünsüz benzeşmesi - ünsüz yumuşaması - ünlü düşmesi
- B) Ünsüz yumuşaması - ünlü türemesi - ünlü daralması
- C) Ünlü daralması - ünsüz yumuşaması - ünsüz türemesi
- D) Ünsüz düşmesi - ünsüz benzeşmesi - ünlü daralması
- E) Ünlü düşmesi - ünsüz yumuşaması - ünsüz düşmesi

5. Grup terapisi, ilk olarak bireysel terapinin yüksek ücretlerine bir çözüm bulabilmek ve daha çok insanın terapiden yararlanabilmesini sağlamak amacı ile yapılmaya başlanmıştır. Bir süre sonra grup terapisinin, bireysel terapiden daha farklı faydalarının olduğu ve daha farklı alanlarda iyileşme sağladığı anlaşılınca bu yöntem daha sık uygulanmaya başlanmış ve en nihayetinde dünya çapında bilinen ve uygulanan bir yöntem hâline gelmiştir. Grup terapisine katılan bireyler benzer bir konuda sıkıntı yaşayan, benzer yaşanmışlıklara sahip kişilerdir. Bu terapide amaç, bireylerin; sorunlarını derinlemesine anlaması, kendileri gibi sıkıntılar yaşayan kişilerle özdeş bir paylaşımda bulunması, sorunlarının üzerine cesaretle gitmesidir.

Bu parçadan “grup terapisi”yle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Üyeleri arasında duygu birliği oluşturmayı hedeflediği
B) İnsanların sosyalleşmesini hedeflediği
C) Ortaya çıkmasında maddi nedenlerin etkili olduğu
D) Yaygın bir kullanıma ulaştığı
E) Terapiye katılanların ortak özellikler taşıdığı

6. İçinde bulunduğumuz dönemde dünya genelinde nostaljik olarak nitelendirilen ve geçmişi hatırlatan ürünler sıkça kullanılıyor. (I) Bu durum müzikten giyime, iç mekân tasarımlarından mobilyaya kadar pek çok alanda görülüyor. (II) Zaman ile bir ilişki içerisinde olan bu nesnelere, kişiye yaşanmışlık duygusunu tattırırken belleğindeki geçmişe ait pozitif duyguları açığa çıkarabiliyor. (III) Bunu fark eden firmalar, tüketicilerin ihtiyaçlarına ve aynı zamanda duygularına hitap edecek yeni pazarlama stratejileri geliştiriyor. (IV) Özellikle 1980'lerin sonundan itibaren öne çıkmaya başlayan nostalji temasıyla birlikte bu tür ürünler tüketiciyle duygusal bağ yaratmayı hedefleyen firmalar için tercih sebebi olmaya başladı. (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine “Nostaljik ürünlerin bu şekilde yaygınlaşması, insanın bunlar aracılığıyla duygusal ihtiyaçlarını karşılama arzusundan kaynaklanıyor.” cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Edebiyatın, edebiyatçının toplumsal manzara hakkında söylediklerinin, yazıp çizdiklerinin çok önemi yok; toplumsal bilimlere, insan bilimleri, siyaset buna dair çok daha yetkin sözler söylüyor, tespitler yapıyor. Bireysel olarak olan biteni nasıl görüp nasıl algıladığımız ve bu algımızın bizi ne yapmaya ya da ne yapmamaya yönelttiği önemli. Bazı kritik anlarda siyasal-toplumsal durumun gölgesi bireylerin ruh hâllerinin üzerine başka zamanlara göre daha ağır düşebiliyor. Böylesi anlarda iç dünyamızın ne hâlde olduğu, ne gibi gelgitler yaşandığı, neredeyse donup kalmış görünen kişilerin iç dünyalarındaki altüst oluşların, fikir, algı değişimlerinin ne boyutlara varabildiği gibi soruların yanıtını edebiyat aracılığıyla bulabiliriz.

Bu parçadaki gibi konuşan bir yazarın aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenebilir?

- A) Çağımın dışında hele ki toplumsal gelişmelerin dışında kalamam, bunları tüm çıplaklığıyla anlatırım.
B) Toplum ne düşünüyor, neyden hoşlanıyor; buna bakmam, benim için kendi beğenilerim tek ölçüttür.
C) Her yazarın bir derdi olmalı, benim derdim de söylenmemişi sıra dışı bir üslupla söylemektir.
D) Benim yazdıklarım; yaşamı güzelleştirdiği, insanı toplumsal hayata bağladığı sürece değerlidir.
E) Ben toplumun ne durumda olduğundan çok, toplumsal olayların bireye etkisine odaklanırım.

8. (I) Bakır, bütün metaller içerisinde, gümüşten sonra elektriği en iyi ileten metaldir. (II) Bakırın bu özelliğinin 19. yüzyıl sonunda keşfedilmesiyle kullanımı giderek artmıştır. (III) Bakır, iletim kablolarının gerek esnek ve yumuşak olmasını gerekse kolayca birleştirilebilir ve lehimlenebilir olmasını sağladığı için zamanla vazgeçilmez hâle gelmiştir. (IV) Bakır metalini elde etmek için bakır içeren cevher minerallerinin bünyesinden bakırın çıkarılıp metalik bakıra dönüştürülmesi gerekir. (V) Ancak bunun için bakır cevheri öncelikle yer kabuğundan çıkarılmalıdır. (VI) Cevheri çıkarmak için ise yüzey, yer altı ve yerinde çözültü madencilik olmak üzere temel üç yöntem kullanılır. (VII) Hangi yöntemin kullanılacağı maden yatağının jeolojik karakteristikleri ile birlikte güvenlik, teknolojik, çevresel ve ekonomik niteliklere bağlıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. Yapıtta, yazar farklı anlatım yolları kullanarak, karakterlerinin her birinin kendi ağzından, kendi bakış açılarıyla genç kızın ölümünün esrarını çözmek için adım adım ilerliyor. Bireysel sorunların toplumsal ve siyasal sorunlarla iç içe verildiği roman zengin bir düşünsel boyut kazanıyor. Böylelikle genç kızın hikâyesi ortaya dökülürken günümüz İrlanda'sının pek çok temel meselesi de romanda işleniyor. Toplumun değişik katmanlarından farklı kişiler aracılığıyla bir olay etrafında seyreden hikâye, romandaki kişilerin düşünsel ve duygusal dünyalar aracılığıyla, geniş bir toplumsal perspektif kazanıyor. Yazar, bu çok katmanlı ve farklı perspektiflere sahip bakış açılarını ortaya koyarken ritmi ustaca yakalıyor ve romanın sürprizli sonuna doğru tempoyu giderek artırıyor.

Bu parçada sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yalın bir anlatımla kaleme alındığına
B) Olayın farklı bakış açılarından yansıtıldığına
C) Sürükleyici bir yapıt olduğuna
D) Güncel sorunlara göndermelerde bulunduğu
E) Kişisel konuları sosyal konularla ilişkilendirmesinin yapıta derinlik kazandırdığına

10. I. Yazar, kaleme aldığı ilk romanda kendi yaşamını anlatıyor.
II. Evin parka bakan penceresinin önünde çiçekler vardı.
III. Konuşmacı, çoğunluğu gençlerden oluşan dinleyici grubuna ilginç bir öykü anlattı.
IV. Eskiden mahallenin aşağısındaki büyük alanda futbol oynardık.
V. Büyük bir gürültüyle giden trenin bacasından simsiyah dumanlar çıkıyordu.

Numaralanmış cümlelerin yer tamlayıcılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin yer tamlayıcısı bir sıfat tamlamasından oluşmuştur.
B) II. cümlelerin yer tamlayıcısında sıfat-fiil vardır.
C) III. cümlelerin yer tamlayıcısında zamir vardır.
D) IV. cümlelerin yer tamlayıcısında isim tamlaması vardır.
E) V. cümlelerin yer tamlayıcısında edat vardır.

11. Böcekler çoğunlukla 5.000 metrenin altında yaşıyor. 5.000 metre yükseklikte yakalanan bazı uçan böcek türleri var. Ancak bu canlıların yukarı yönlü rüzgârların etkisiyle geçici olarak bu irtifalarda bulunduğu, sürekli olarak burada yaşayamayacağı biliniyor. Yüksek irtifalarda havanın yoğunluğunun, oksijen miktarının ve sıcaklığın düşük olması böceklerin uçuş yüksekliğini sınırlandıran temel etkenler. Havanın yoğunluğunun azalması kanatların hareketi sonucu oluşan kaldırma kuvvetinin belirgin şekilde azalmasına neden oluyor.

Bu parçadan hareketle “Son yıllarda yapılan bir araştırmaya göre kanatlı bir böcek türü olan Bombus arıları, 9.000 metre civarındaki irtifalarda yaşayabiliyor.” diyen bir araştırmacıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Parçada anlatılmak istenen düşünceyi farklı bir örnekle desteklemiştir.
B) Parçada verilen bilgiye istisna oluşturabilecek yeni bir bilgi ortaya koymuştur.
C) Parçadaki bilgilerin tutarsız ve yanlı olduğunu yaptığı araştırmayla kanıtlamıştır.
D) Parçayla doğrudan ilgisi olmayan bir araştırmadan söz etmiştir.
E) Parçada ifade edilen olguyu, yeni bir üslupla yinelemiştir.

12. Araştırmacı, robot teknolojisine çok farklı bir yön vere-
rek yeni bir robot geliştirdi. Küçük olmanın getirdiği bü-
yük avantajlara sahip olan bu marifetli robot, yumuşak
kapsül şeklinde ağız yoluyla alınıyor. Organlarda hassas
ölçümler bile yapabiliyor. Bu, şimdiye kadar üretilen tıbbi
araçlar arasında devrim niteliğinde bir uygulama.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III	IV
A) Sıfat	zarf	edat	sıfat	
B) Zarf	sıfat	edat	sıfat	
C) Sıfat	zarf	zarf	zamir	
D) Zarf	sıfat	bağlaç	zamir	
E) Sıfat	isim	bağlaç	sıfat	

13. 1877 yılında Antep'te doğan Şahin Bey, asıl adı Mehmet Sait'tir, Trablusgarp'ta Mustafa Kemal'le birlikte savaştı. Daha sonra I. Dünya Savaşı'nda görev aldı, 1918 yılında Sina'da İngiliz kuvvetlerine esir düştü. Ateşkesten sonra serbest kalınca, hiç tereddüt etmeden Millî Mücadele'ye katıldı. Kilis'te görev yaparken düşman arabaları cesedimi çiğnemedi Antep'e giremez, dedi. Dediğini yaptı, Antep'e girmeye çalışan Fransızları iki kez geri püskürttü.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
B) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
C) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
D) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
E) Cümle içindeki ara sözlere ayırmak için ara sözlere başına ve sonuna konur.

14. I. Onlardan çok uzak bir coğrafyaya hâkim köklü bir dil olan Çince, Doğu Asya'da farklı kültürler arasında ticaretin ve bilimin ortak dili olmuştur.
II. Minae Mizumura; son kitabında tarih boyunca Latince, Arapça, Çince ve Fransızcanın uluslararası dil olarak kabul gördüğünün altını çizmektedir.
III. Tarihsel olarak daha yakın dönemde yükselişe geçen Fransızca ise diplomatik ilişkilerde ve Avrupa'da birçok alanda uluslararası bir dil olarak yer almıştır.
IV. Latince, Roma İmparatorluğu'nun yayılmasıyla Avrupa'da, Arapça İslam'ın genişlemesiyle Orta Doğu'da önemli birer iletişim aracı olmuştur.
V. Kendisinin belirttiği gibi bu diller, farklı kültürler arasında iletişim ve bilgi aktarımının bir aracı olarak tarihte önemli rol oynamıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Kanuni Sultan Süleyman'ın damadı Sadrazam Rüstem Paşa tarafından 1554-1561 yılları arasında Mimar Sinan'a yaptırılan Rüstem Paşa Kervansarayı () günümüzde hâlâ işlevselliğini koruyan yapılar arasında () Kervansarayda imarethane, mescit, dinlenme yeri, dükkânlar () deve, eşek, öküz, manda ve atların bağlandığı bölümler bulunuyordu. Ancak bunların bir kısmı, çeşitli nedenlerle günümüze ulaşamamış () bazı mecmualarda, tarih kitaplarında ve seyahatnamelerde bilgi olarak kalmıştır. Yapının sadece 1970 yılında bir kere restore edilmiş olması ise inanılır gibi değil ()

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmiştir?

- A) (,) (...), (,) (;) (!) B) (;) (!), (,) (,) (?)
C) (,) (,) (;) (;) (!) D) (;) (...), (;) (,) (...)
E) (,) (,) (;) (,) (...)

16. • Günümüzde oldukça yaygınlaşan enerji içeceklerinin çoğu; su, kafein, renklendiriciler, tatlandırıcılar ve şekerden oluşur. Kafein çok hızlı uyarıcı bir etki sağlar. On dakika içinde kana karışır. Bu hem kan basıncını hem de kalp atış hızını artırır. Bunun sonucunda tüketici kendini uyanık hisseder ve işine konsantre olabilir.
• Özellikle uzun araba yolculuklarında sürücüler, yorgunlukla savaşmak için enerji içecekleri tercih eder. Bu sayede kendilerini dinç hissedebileceklerini düşünür. Bununla birlikte yükselen direncin ve adrenalinin hemen sonrasında hızla düşüş gelir. Yaklaşık bir saat sonra şeker yağa dönüşür. Yorgunluk geri gelir ve ani uyku olası bir sonuç olur.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
B) Farklı anlatım teknikleri kullanarak bir konudaki ilişkileri ortadan kaldırmaktadırlar.
C) İki farklı konudan söz ederek ortak bir sonuca varmaktadırlar.
D) Bir konuya ilgili zıt düşüncelerin birbirini desteklediğini göstermektedirler.
E) Aynı konuyu değerlendirip farklı yönlere dikkat çekmektedirler.

17. Bu şehirdeki el emeği göz nuru (elde üretilen ve çok emek harcanan) ürünlerin her biri, kendi hikâyesini anlatan tezgâhlarda yer alıyor. Ziyaretçiler, bu eşsiz (benzeri olmayan) el işçiliğini yansıtan ürünleri tek tek incelemekten (özelliklerini ve ayrıntılarını özenli bir biçimde anlamaya çalışmaktan) büyük keyif alıyor. Meydanın etrafındaki yapılar ayrı bir büyü ve tarikh kokusu taşıyor (geçmişe ait izleri üzerinde barındırıyor). Osmanlı Dönemi'ne ait ihtişamlı konaklar, ziyaretçileri geçmişe götürerek etkileyici bir atmosfer (çekicilik) sunuyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. ---- Kültürler arası bir alışveriş niteliği olan çeviri eyleminde bu, bütünüyle imkânsız bir durumdur. Yabancı bir sanatsal ürünü ancak kendi değerlerimizle tanımlar ve yine kendimize ait anlamlarla donatarak kendi kültürel kodlarımızla aktarabiliriz. Bu da bir bakıma onu yeniden oluşturma demektir. Kendi değerlerimizi, öznelliğimizi işin içine katmadan bu gerçekleşmez. Çeviri bire bir aktarmaktan başka bir şeydir. Ancak onun aktarmaktan başka bir şey olduğunu görmek zordur.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çevirmenin görevi, aslından daha güzel bir eser ortaya koymak değildir.
B) Çevirmenlerden katıksız bir aktarım yapmalarını beklemek doğru değildir.
C) Bir çevirmen, aynı anda eserin hem içerik hem de üslup özelliklerini korumaya odaklanamaz.
D) Çevirmen, kaynak dili gözden çıkarıp tamamen çevirdiği dilin okur beğenisini hedefleyen bir eser ortaya koyamaz.
E) Çevirisinden yola çıkarak bir sanat yapıtının niteliği hakkında hüküm vermek zordur.

19. (I) Duvarda bulunan küçük bir leke, bazen fark etmeye bileceğimiz bir detay olarak kalır. (II) Ancak bu lekeyi bir çerçeve içine alırsak o an gözden kaçan ayrıntı aniden görünür hâle gelir. (III) İşte bu durum bize, perspektifin ve odaklanmanın önemini ortaya koyar. (IV) Perspektif ve odaklanma, daha derin anlayış, daha geniş vizyon ve yaratıcı düşünce imkânı sunar. (V) Hayatta birçok kez benzer bir durumla karşılaşırız. (VI) Günlük koşuşturmacalar, stres veya yoğunluk içinde gözden kaçırdığımız küçük detayların bu şekilde farkına varabiliriz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

20. Odayı balçıçeği rengine boyamıştık ve bu renk odayı açmıştı. Ama daha ferah gözüksün diye koltukların çevresini de biraz açtık, gereksiz eşyaları kaldırdık. Sonra iki kardeş koltuklara uzandık. O sırada babam radyoyu açtı, radyoda Türk sanat müziği çalıyordu. Derken küçük kardeşimiz kapıyı açtı ve kollarını açıp bana doğru koştu.

Bu parçada "açmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Birbirinden uzaklaştırmak
B) Bir aygıtı, bir düzeneği çalıştırmak
C) Yakışmak, güzel göstermek
D) Engeli kaldırmak
E) Alanını genişletmek

21. (I) Paris Anlaşması'nın imzalandığı 2015 yılından bu yana dünya genelinde rüzgâr enerjisi üretiminin iki katına çıktığı belirtiliyor. (II) İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan 2022 Yılı Raporu, elektrik üretiminde en hızlı büyüyen sektörün rüzgâr enerjisi olduğunu ortaya koydu. (III) Rapor; rüzgâr enerjisinin, 2022 yılında küresel elektrik üretimindeki payını %10'a çıkararak rekor tazelediğinin altını çizmiş oldu. (IV) Temiz enerji ve yaşanabilir çevre için önemli bir kilometre taşı olan bu enerji, şu anda dünyada 50 ülkede öncelikli enerji olarak üretilmektedir. (V) Bununla birlikte rüzgâr enerjisinin daha da yaygınlaştırılarak on yıl içinde küresel elektriğin yaklaşık %50'sinin temiz kaynaklardan üretilmesi hedefleniyor.

Bu parçada numaralı cümlelerin hangisinde anlamca kesinlik söz konusu değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. • Dünya'nın da içinde bulunduğu yaşama elverişli bölgeler neden değişiyor?
- Dünya'nın yaşama elverişli bölgenin dışına çıkmasının sonuçları nelerdir?
- Dünya'da yaşam bittiğinde ne gibi bir alternatif bizleri bekliyor?
- Dünya dışında yıldızların yaşama elverişli bölgesinde bulunan başka gezegenler var mı?

Bir araştırma sonucu edinilen aşağıdaki bilgilerden hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Hesaplar 1,75 ila 3,25 milyar yıl sonra Dünya'nın yaşama elverişli bölgenin dışına çıkacağını gösteriyor. Bu sürenin sonunda Dünya aşırı derecede ısınacak ve tüm okyanuslar buharlaşacak. İnsanların ve diğer karmaşık organizmaların yaşamı çok daha önce son bulacak.
- B) Bir yıldızın etrafındaki koşullar zaman içinde değiştiği için yaşama elverişli bölgeler durağan değil. Sonuçta evrende her cisim dönerek mesafe alıyor ve konumunu değiştiriyor. Güneş sisteminde de yaşama elverişli bölge her yıl dışarıya doğru kayıyor.
- C) Yalnız Dünya değil, Güneş sistemindeki pek çok gezegenin, yıldızların yaşama elverişli bölgelerinde bulunduğu biliniyor. Ancak bu gezegenlerin bulunduğu mesafelere ulaşmak bugün mümkün değil.
- D) Araştırmalar bir gezegende yaşam olabilmesi için mutlaka sıvı suyun bulunması gerektiğini gösteriyor. Suyun buhar hâlinde ya da buz şeklinde bulunması yaşamabilmesi için yeterli değil.
- E) Araştırmalar Dünya dışında bir yere taşınmak zorunda kalırsak bu gezegenin Mars olacağını söylüyor. Çünkü hem Dünya'ya yakın hem Güneş'in yaşama elverişli bölgesinde bulunuyor. Mars bizim için kurtarıcı olabilir.

23. Elektrik jenaratörlerinden katlanabilir küvetlere uzanan lüksler, geleneksel kamp yöntemlerine entegre edildi. Türkiye'de coğrafi yapı yanında mevsimlerin de kamp aktivitelerine uygun olması bu kültürün ülkemizde hızla yayılarak uluslararası platformlarda tanınmasını sağladı.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24. **Gazeteci:**

(I) ----?

Şair:

Öncelikle şairin gelenekten uzaklaşması diye bir şey söz konusu olmamalı çünkü şiir, yaratım gücünü biraz da oradan alır. Şiirin tek okulu kendinden önce yazılmış şiirleri ve yaşanmış hayatları doğru anlamaktır, şairi besleyen önemli kaynaklardan biri de budur. Bundan ötürü elbette geleneği dönüştürmek ve gelenekle içli dışlı olmak şairin görevidir.

Gazeteci:

(II) ----?

Şair:

Ben; eşit, kardeş ve sınırların olmadığı bir dünyada yaşama özlemi olan bir şiir işçisiyim. İnsanın varlığını bütün eksik ve fazla yönleriyle kabul ederim, insana özgü hiçbir şeyi yabancı görmem. İşte, bu bakış açısı ve yaşam tarzı kişiyi iyimser ve kötülükler karşısında umutlu, dirençli yapıyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Şiir geleneğini nasıl tanımlıyorsunuz
II. Size göre şair, toplumsal konulardan söz etmeli mi
- B) I. Şairin gelenekle ilişkisi nasıl olmalı
II. Şiirinize umudun öne çıkmasını neye bağlıyorsunuz
- C) I. Gerçek bir şair, geleneği reddetmeli görüşüne katılıyor musunuz
II. Şiirinizde kendi yaşamınıza dair izler var mı
- D) I. Size göre bir şair, geleneksel biçimleri kullanmalı mı
II. Şiirinizde en çok değindiğiniz temalar nelerdir
- E) I. Şiir geleneğini dönüştürmeliyiz, derken tam olarak neyi kastediyorsunuz
II. Sizce geniş kesimlere ulaşmak için şiirde hangi duygu ve düşünceler işlenmeli

25. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik fiillerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

- A) Başhekim, hastaların bazılarını en yakın devlet hastanesine sevketti.
- B) Orta hakem, raporu yardımcı hakemlere de imzalatarak federasyona arz etti.
- C) Bu yaz hiç yağmur yağmadığı için ürünler mahvoldu.
- D) Beni yanlış anladığınız için size teessüf ederim.
- E) Yetkililer, trafikte yoğunluk yaşanmaması için araçları Cumhuriyet Caddesi'ne girmekten menetti.

26. Tarihî romanların büyük çoğunluğu, tarihî bilgi ile kurgu arası bir yerdedir. Tarihî roman, geçmişteki olayların bire bir yansımaları değildir. Tarihin yeniden yorumlanma noktasıdır. Tarih, belgelerin ve daha önce yazılmış tarihlerin ışığında, günün getirdiklerinin de hesaba katılarak aktarılması sonucu ortaya çıkar. Roman ise tarihsel gerçekliğin romancının hayal dünyasında yeniden, herhangi bir kitaba bağlı kalmaksızın, tarihsel önem göz önünde tutulmaksızın tasarlanmasıyla oluşur. Bu sebeple birinde öğretme veya bilgi verme, diğerinde yazınsal bir dünyanın yansıtılması söz konusudur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarihî olayları anlatma bakımından tarihçiler kadar edebiyatçılar da başarılı bir rol oynamaktadır.
 B) Tarihî romanda yazarlar bir edebî karakter olarak aktif biçimde yer alırken tarihçiler bu durumdan kaçınırlar.
 C) Tarihsel olayların roman akışı içinde değişime uğraması kaçınılmazdır.
 D) Tarihsel olayları konu edinen yazınsal eserler, tarihi bir tarihçiden daha iyi anlatır.
 E) Nesnel bir tavırla yazılan tarih kitapları okura bilgi verirken onu tarihsel roman okumaktan uzaklaştırır.
27. Her girişimde ya da imza atılan projede başarılı olacağını düşünmek, uslanmaz bir iyimser olduğunuzun en belirgin kanıtı olmaktan başka bir anlam taşımaz. Bir düşünün, yaşamınız boyunca kaç kez kendinizden ve yaptığınız işten son derece emin olmanıza rağmen başarısız oldunuz? Evet, engellere takılmak yaşamın olmazsa olmazıdır. Ama bu engellerden kurtulurken hangi kazanımları elde ettiğiniz önemlidir. Kısacası ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) başarısızlıklardan nasıl ders çıkarılacağını bilmeyenler de bu durumda başkalarından istifade edebilir.
 B) başarıya muhtaç olanlar, bir başarısızlık durumunda hemen umutsuzluğa kapılmaktan kendini kurtaramaz.
 C) toplumda önemli konuma gelmiş kişilere hayattaki başarıları büyük bir katkı sağlamıştır.
 D) hayatta hayallerinden vazgeçmeyen kişiler, bu sayede yeteneklerini daha da geliştirmiş olurlar.
 E) başarısızlık, deneme yanılma ve daha iyisini elde etme yolunda verilen bir şans olarak kabul edilebilir.

28. 20. yüzyılda teknolojinin gelişmesi ve sanatın değişime uğraması ile yeni teknikler, malzemeler ve yeni akımlar oluşmuştur. Dolayısıyla sanat, farklı biçimlerle karşımıza çıkmaya başlamıştır. Teknolojinin gelişmesi sanatçıların kendilerini ifade için farklı yollar kullanabilmelerine olanak tanımıştır. Ekspresyonizm, kübizm, op art, pop art gibi bu yüzyıla ait pek çok sanat akımı meydana gelmiştir. Geçmişteki estetik kaygılar, yerini başka arayışlara bırakmış, özellikle bilgisayar alanındaki gelişmeler yepyeni yorumlar ve bakış açıları geliştirmiştir. Fiziksel dünyayı betimlemekten ve fotoğraf gerçekliğinden uzaklaşarak duyumsananı ve görüneni yorumlamaya yönelen yeni sanat anlayışları ortaya çıkmaya başlamıştır.

Bu parçadan modern sanat ürünleri ile ilgili olarak

- I. İnsanlara yerleşik değerleri sorgulatarak onlarda eleştirel bir bakış açısı geliştirdiğine
 II. Yaşamsal gerçekliğin olduğu gibi aktarımından kaçınıldığına
 III. Teknolojik imkânların artmasıyla sanat ürünlerinin geçmişe göre daha kolay ortaya konabildiğine

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) II ve III

29. (I) Seferihisar'ın güzel sahil beldesi Sığacık, taşı tarağı toplayıp yerleşme isteği doğuran bir yer. (II) Sığacık Kalesi'nin surlarının içerisinde bulunan kasabanın tarihi çok eskiye dayanıyor. (III) Bu kale, Osmanlı Dönemi'nde önemli bir deniz üssü olarak kullanılmış. (IV) Kerpiçten cumbalı evler, Arnavut kaldırımlı sokaklar, evleri renk cümbüşüne çeviren çiçekleriyle huzur dolu bir sahil kasabası burası. (V) Teos Antik Kenti, Sığacık'a yürüme mesafesinde bulunuyor ve zaman ayırabileceğiniz gezi noktaları arasında yer alıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil kullanılmıştır.
 B) II. cümlede öznesinde, farklı türde tamlamalar vardır.
 C) III. cümle, birleşik fiil cümlesidir.
 D) IV. cümle, kurallı bir isim cümlesidir.
 E) V. cümle, öge ortaklığı olan bağlı cümledir.

30. (I) Milyonlarca yıldır günlük rutini etkileyen ışık, insan hayatının en önemli ihtiyaçlarından biri olmuştur. (II) Güneş ışığı olmadığında yapay ışığa ihtiyaç duyulmuş ve bu ihtiyaç tarihte farklı ışık kaynaklarının kullanılmasını sağlamıştır. (III) Elektriğin bulunmasından önce aydınlatma ihtiyacı ateş, kandil, meşale, mum, gaz lambası ile sağlanırken elektriğin icadından sonra akkor ampullerle başlayan süreç led ışıklara kadar ilerlemiştir. (IV) Ledlerin icadı çok daha önceleri olsa da aydınlatma maksatlı kullanımı mavi ışık yayan diyotların keşfiyle başlamıştır. (V) Günümüzde teknolojik gelişmelerle birlikte ledlerin verimliliği artmış, ömrü uzamış ve maliyetleri düşmüştür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, aydınlatmanın önemi karşılaştırmalı bir anlatımla ortaya konmuştur.
B) II. cümlede, gerekçesiyle birlikte verilen bir yargıya yer verilmiştir.
C) III. cümlede, bir önceki cümlede anlatılanlar örneklendirilmiştir.
D) IV. cümlede, led ışık kullanımındaki bir dönüm noktasına değinilmiştir.
E) V. cümlede, son yıllarda led ışıkların en çok kullanılan ışık kaynağı olduğu vurgulanmıştır.
31. Öğrenme aşkım sayesinde usta yazarların eserlerindeki derinlik ve incelikleri deneyimliyorum. Bu durum, edebiyat dünyasında bir ömür boyu öğrenci olmak gibi görünse de bu süreçte beni besleyen her kelime ve cümlenin, ruhumu ve yazma arzumu besleyen birer inci tanesine dönüştüğünün farkındayım. Yetkin eserleri okumanın, yazarının o dünyayı yaratırken harcadığı emeği ve zekâyı takdir etmek olduğunun da bilincindeyim. Bu yüzden yazarlığın ilk basamaklarının hızlı çıkılmayacağını çok iyi biliyorum. Okurlarından çok, kendisi için yazan bir yazar olarak diyebilirim ki içimdeki duyguları kâğıda dökmek; benim için âdeta bir terapi görevi görmektedir.

Kendisinden böyle söz eden bir yazar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazma uğraşında tez canlı bir tutum sergilemediği
B) Yazmanın kendisine iyi geldiğine inandığı
C) Yaşamsal deneyimlerini bilinçli olarak paylaştığı
D) Okuduklarının, yeni yazma serüvenlerine kapı açtığı
E) Kendini sürekli geliştirmeyi önemseydiği

32. Ödüllendirme, ödül verilen kurum ve ödül alan kişi arasında görünmez bir hiyerarşi kurar. Ödül veren öznelere, "sunan" taraf olduğu, ödül talep edenlerle aralarında kurulan hiyerarşik yapıda "üst" konumunda oldukları için bir yaptırım gücü elde eder. Dolayısıyla bir şiir ödülü almayı talep edenler, ödül verenlere bir yaptırım alanı sağlar ve bu alana istemeseler de tabi olur. Oysa sanat, her türlü otorite ve kuruma karşı eşit tavır sergilemesi gereken bir olgudur. Ancak bu şekilde sanatın sorgulama ve toplumsal devingenliğe katkı sağlama işlevi gerçekleşebilir. Dolayısıyla ödül talep eden sanatçılar, en başından sanatın temel yapısına aykırı hareket etmiş olur.

Bu parçada "ödüller"le ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişik etkenlerle yazarı bağımlı kılarak onu sanatın özünü yansıtmaktan uzaklaştırdığı
B) Ödül alan sanatçılara üstün bir başarı düzeyine eriştikleri yanılsamasıyla iç denetimlerini kaybettiği
C) Sanatsal kaygıların dışında, ideolojik söylemlerin ve farklı dünya görüşlerinin yansıtılmasında araç olarak kullanıldığı
D) Verilmesinde estetik kaygılardan çok, sanat dışı ilişkilerin etkili olduğu
E) Toplumun bütün kesimlerine seslenebilen ortak beğenilere uygun kriterlere göre verilmediği
33. (I) İnsanoğlu yaşamsal döngüsünün her aşamasında kitap okuyabilir, kitap okuyarak her zaman güzel vakit geçirebilir. (II) Bebekler bile kendilerine gösterilen kitaptaki resimlere bakabilir, okunan kelimelerin ritmini ve kafiyesini duyabilir ve hoşuna giden sesleri taklit edebilir. (III) Kitap okuma; her yaşta, her zaman, her yerde yapılabilen kolay ve eğlenceli bir eylemdir. (IV) Günümüzde teknoloji ile erken yaşta tanışan, çok fazla uyarıcı ile karşılaşan çocuklar, kitapların renkli dünyalarıyla tanışmaktan kaçınıyor; kolay bulduğu dünyaya sığınıyor. (V) Kitap okumayan nesillerin giderek düşünme fonksiyonu köreliyor, fikir üretme yetenekleri geriliyor. (VI) Oysa evrensel değer hükümlerinin kazandırılması, karakter ve kişilik gelişimi, tarih ve kültür bilinci, okuyan, araştıran ve bilgiyi seven nesillerin yetiştirilmesiyle mümkündür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve V
E) IV ve VI

34 - 35. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yunanca hayat anlamına gelen “bios” ve taklit anlamına gelen “mimesis” kelimelerinden oluşan “biyomimikri”, hayatı ve doğayı taklit etmek anlamına gelir. Biyomimikri, tasarımsal bir yaklaşım olmanın yanında felsefecilerin de ilgisini çekmiştir. Doğanın hangi şekillerde insan uğraşlarına model olabileceği üzerine gelişen tartışmalar, biyomimikri felsefesini ortaya çıkarmıştır. Kökeni eski dönemlere kadar uzanan bu uygulama şeklinin bir disiplin olarak ele alınması ise oldukça yenidir. Bilim ve sanat tarihinde de karşımıza çıkan biyomimikrinin son dönemdeki popülerlik kazanmış olmasının başlıca nedeni, dünyanın her geçen gün azalan doğal kaynaklarını tasarruflu bir şekilde kullanma çabasıdır. Bu amaçla günümüzde mimari, mühendislik, elektronik ve şehircilik gibi birçok farklı alanda uygulanıyor. Biyomimikri odaklı çalışmalar, hayatımızda her geçen gün daha fazla yer almaya devam ediyor.

34. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi “biyomimikri” düşüncesinin uygulamalarından biri olmaz?

- A) Trenleri daha hızlı ve sessiz hâle getirecek yöntemler arayan insanların yalıtımcı kuşunun avlanma tekniğinden esinlenmesi
- B) Görme yetileri zayıf olan yarasaların yönlerini bulmak için etrafa titreşimler yayıp yön bulmasının radarların çalışması sistemine uyarlanması
- C) Gemilerin gövde kaplamalarının mikroorganizmaları savuşturma yeteneğine sahip köpek balığı derisi incelenerek yapılması
- D) Kar bloklarında hapsolmuş havanın ısı yalıtımı sağlayacağını bilen eskimoların iglo evlerini kar bloklarından yapması
- E) Kambur balının suda hareket etmek için kullandığı yüzgeçlerin rüzgâr türbinlerinin tasarlanmasına temel oluşturması

35. Bu parçadan hareketle “biyomimikri” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yenilikçi mühendislik buluşlarının ve modern tekniklerin bir arada kullanımına dayanmaktadır.
- B) İnsan yaşamını iyileştirmek ve ona konfor katmak için uygulanan farklı yöntemleri bir araya getirmektedir.
- C) Doğadaki canlıların kaynak kullanımı ile en iyi sistemi oluşturma çabası sanat eserlerinde konu alınmaktadır.
- D) Yüzyıllar içinde geliştirilen felsefi teorilerin uygulanabilir hâle gelmesi için en uygun çalışma sahasıdır.
- E) Daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir dünya oluşturmak adına gereksinimleri karşılanmaktadır.

36. I. Kitaplar, çocukların ana dilinin kurallarını kavramalarında ve doğru uygulamalarında öykündükleri birer araçtır.

II. Bu nedenle, anlatımda dil mantığı ve dil estetiği bakımından kitaplarda bozuk cümleler bulunmamalıdır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitaplar, çocukların dil gelişimini sağlamalarında ve dili doğru kullanmalarında en etkili araçlar olduğundan kitapların anlatımında dil mantığı ve dil estetiği bakımından bozuk cümlelere yer verilmemelidir.
- B) Ana dilinin kurallarını kavramada ve doğru kullanmada çocukların öykündükleri bir araç olduğu için kitapların anlatımında dil mantığı ve dil estetiği açısından bozuk cümlelerin yer almaması gerekir.
- C) Kitapların, çocukların ana dillerinin kurallarını kavramalarında ve doğru uygulamalarında etki altında kaldıkları birer araç olması, anlatımda dil mantığı ve dil estetiği bakımından kusursuz oluşturulmalarını gerektirir.
- D) Çocukların ana dilinin kurallarını kavramalarında ve doğru uygulamalarında öykündükleri birer araç olan kitapların, bu özellikleri nedeniyle içeriğine dikkat edilmesi ve dil estetiği yönüyle bozuk cümlelere yer verilmemesi gerekir.
- E) Anlatımda dil mantığı ve dil estetiği bakımından bozuk cümlelere yer verilmeyen kitaplar, çocukların dilin kurallarını öğrenmesini ve dili sevmesini sağlar.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çokça dile getirdiğim ve başka yazarları da etkilediğini gördüğüm bir görüşüm var: Edebiyatçının derdi olmalı ama edebiyat dertli olmak zorunda değil. Son yılların romanlarına, öykülerine baktığımızda çoğunlukla hüzün veren metinlerle karşılaşılıyor. Öte yandan yazarlara dair, özellikle de sosyal medyadaki algıya baktığımızda, hepsi bunalımlı, birçoğu hayata boşvermiş, bitmişlik psikolojisi içinde olan tipler olarak görünüyor. Oysa benim tanıdığım yazarların birçoğu oldukça neşeli insanlar. O hâlde biz neden bu kadar arabesk sanat eserlerine maruz kalıyoruz? Çünkü acıların kanıtlanması kolay satıyor. Peki, sonrası? Hiç. Hayatın içinde elbette acılar var ve edebiyatçı bunları işler. Ama göz ardı edilmemesi gereken coşku ve umut da var. Keder kadar komik anlar da var. Ben bir romanda bu duyguların hepsinin, olayların akışına göre dalgalanmasını, okurun okuduğu kitabın katmanlarında yüzeysel ve derin anlamları değişik perspektiflerden görmesini arzu ederim. Hayat da öyle değil midir?

37. Bu parçanın bütününde sanatçılarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine karşı çikılmaktadır?

- A) Eserlerinde mizaha yeterince yer vermemelerine
- B) Duygudan çok, düşüncelere seslenen eserler yazmalarına
- C) Yaşamı ve insanı bütünsel bir anlayıştan uzak yansımalarına
- D) Okurlara karamsarlık duygusu aşılmasına
- E) Ticari kaygılarla hareket ederek yazınsallık kaygısı taşımamalarına

38. Bu parçada görüşlerini dile getiren sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebiyatla ilgili yerleşik kanıları değiştirme çabasıdadır.
- B) Sıra dışı konuları ele almanın bir eseri çarpıcı kılacağı savunmaktadır.
- C) Yazınsal ürünlerin yaşamsal gerçekliği her yönüyle anlatması gerektiğine inanmaktadır.
- D) Okurun eserde farklı bakış açıları geliştirmesi gerektiğini düşünmektedir.
- E) Gerçek ve kurmaca arasındaki ilişkiyi sorgulamaktadır.

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Havyar, lüks ve özel bir lezzet olarak bilinir. Balık yumurtalarından elde edilen bu değerli gıda maddesi, özellikle deniz ürünlerini sevenlerin vazgeçilmezi olmuştur. Genellikle somon, alabalık, sturgeon, levrek gibi bazı balık türlerinin yumurtaları havyar olarak kullanılır. Özellikle Rus, İran ve Japon yemek kültüründe önemli bir yere sahip olan havyarın üretimi oldukça özen gerektiren bir süreçtir. Balıkların yumurtaları dikkatlice çıkarılır ve tuzlanarak işlem görür. Bu tuzlama işlemi, havyarın dayanıklılığını ve lezzetini artırmak amacıyla yapılır. Ardından, havyar ambalajlanır ve pazarlanır. Bu süreç, gıda endüstrisinde uzmanlaşmış kişiler tarafından titizlikle uygulanır. İlk olarak Orta Asya'da ve Kuzey Avrupa'da tüketilen havyar, zamanla diğer bölgelere yayılmıştır. Beluga, Sevruğa, Ossetra, Kaluga gibi çeşitler, kullanılan balığın türüne ve yumurta büyüklüğüne göre sınıflandırılır. Beluga havyarı, en nadir ve değerli çeşitlerden biridir ve iri yumurtalarıyla bilinirken Ossetra havyarı ise hafif tuzlu tadı ve zengin aroma profiliyle tanınır.

39. Bu parçada "havyar" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değınilmemiştir?

- A) Belli bir işlemde geçirildiğine
- B) Maddi değeri yüksek bir besin olduğuna
- C) Tüm dünyada sıkça tüketilen bir besin olduğuna
- D) Belli ülkelerin geleneksel mutfağında yer aldığına
- E) Türlerinin, farklı tat ve ebatlara sahip olduğuna

40. Bu parçadan hareketle "havyar" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İşlenmesinin, eğitim ve pratiğin sonucunda elde edilen bilgi ve yetenek gerektirdiğine
- B) Müşteri memnuniyetini esas alarak üretiminde değişiklikler yapıldığına
- C) Çok yüksek besin değerine sahip bir deniz ürünü olduğuna
- D) Gördüğü talebin, doğal yaşamı koruma amaçlı önlemler alınmasını gerekli kıldığına
- E) Kökeninin antik çağlara kadar uzanıp sanayi tipi üretiminin yakın dönemde başladığına

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

- Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
- Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

- II. Meşrutiyet'in ilan edildiği 1908 Temmuz'undan itibaren iktidarı denetleyen İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne karşı tepki doğdu. Tepkilerin çoğalmasıyla 13 Nisan 1909'da "31 Mart Vakası" denilen ayaklanma başladı. II. Abdülhamit'in isyana müdahale etmemesi üzerine Selânik'teki meşrutiyetçiler bir ordu toplayıp başkente ilerledi. Balkanlardaki Türk milis kuvvetleri de bu orduya katıldı. Ordunun komutası Mahmut Şevket Paşa'ya, Kurmay Başkanlığı ise Kolağası Mustafa Kemal Bey'e verildi. Hareket Ordusu'nun İstanbul'da duruma hâkim olmasıyla, 27 Nisan 1909'da toplanan Meclis-i Mebûsan oy birliği ile II. Abdülhamit'i hilafetten aldı ve tahttan indirdi.

Bu bilgilerden hareketle;

- yasama organının yönetim üzerinde etkin olduğu,
- ordunun yenilik taraftarı olduğu,
- İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin partileşerek tüm yurttaki örgütlendiği

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

- Bizans'a bağlı zengin bir eyalet olan Mısır, Hz. Ömer Dönemi'nde iç karışıklıklar içindeydi. Bu durumdan yararlanan Amr İbnü'l-As, büyük bir direnişle karşılaşmadan Mısır'ı fethetmiş ve Kahire yakınlarında Fustat adıyla bir ordugah şehri kurmuştur.

Hz. Ömer Dönemi'nde bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olması beklenemez?

- A) Türk komutanlarının yönetimdeki etkinliğinin artması
B) Yeni vergi alanlarına sahip olunması
C) Kuzey Afrika'nın İslamlaşması
D) Bizans'ın hâkimiyet alanının daralması
E) İslam Devleti'nin yaptırım gücünün artması

- İmparator XI. Konstantin:
"Şehri teslim etmek ne benim ne de başka birinin yapabileceği bir şeydir. Daha açık konuşmak gerekirse, bunun için hepimizi öldürmen gerekir. Direneceğiz. Bu uğurda da ölmeye hazırız."

— Sultan II. Mehmet:

"Buradan gitmem mümkün değildir, ya ben şehri zapt ederim yahut şehir beni ölü veya diri olarak zapt eder. Eğer şehirden sulhen çekilirsene sana Aforo'yu ve kardeşlerine diğer eyaletleri vereceğim; bu suretle dost oluruz. Şayet şehre harben girecek olursam asillerini ve seni öldürüp halkını esir ederim."

İstanbul kuşatması sırasında iki hükümdarın karşılıklı yolladıkları elçilere verdikleri bu yanıtlara bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Politikalarında kararlı olduklarına
B) II. Mehmet'in Haçlı ittifakından çekindiğine
C) Birbirlerini emellerinden vazgeçirmeye çalıştıklarına
D) Diplomasi kanallarını açık tuttıklarına
E) Savaşmaktan çekinmediklerine

- Hun hükümdarları, Gök Tengri'nin tahta çıkardığı anlamında tanrı ya da şanyü ünvanlarını kullanmış, Orhun Kitabeleri'nde Bilge Kağan, "Gök Tengri istediği için kağanlık tahtına oturdum." demiştir. Uygur kağanları ise kendilerini "Ay Tengride Kut Bulmuş" şeklinde ifade etmişlerdir.

Bu bilgiler ilk Türk devletleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisini doğrular?

- A) Kurultayın karar organı olduğunu
B) Yönetimde soy dayanışmasına önem verildiğini
C) Din ve devlet işlerinin birlikte yürütüldüğünü
D) Federatif yönetim anlayışının benimsendiğini
E) İktidarın ilahi güce dayandırıldığını

5. "Hakimiyet ve saltanat hiç kimse tarafından hiç kimseye ilim gereğidir, diye görüşmeyle verilmez. Hakimiyet ve saltanat güç ve zorla alınır. Şimdi de millet hakimiyet ve saltanatını isyan ederek bilfiil eline almıştır. Söz konusu olan millete; saltanatını, hakimiyetini bırakacak mıyız, bırakmayacak mıyız meselesi değildir. Mesele, bir gerçeği açıklamaktan başka bir şey değildir."

1 Kasım 1922'de Mustafa Kemal Paşa'nın, TBMM'de saltanatın kaldırılmasıyla ilgili bu sözleri;

- I. cumhuriyetçilik,
- II. devletçilik,
- III. halkçılık

ilkelerinden hangilerini benimsediğinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. "Soğuk karakterli okyanus akıntıları etkili oldukları alanlarda tropikal çöllerin kıyıya kadar genişlemesine neden olmaktadır." **diyen bir bilim insanı bu yargısına gerekçe olarak aşağıdakilerden hangisini gösterir?**

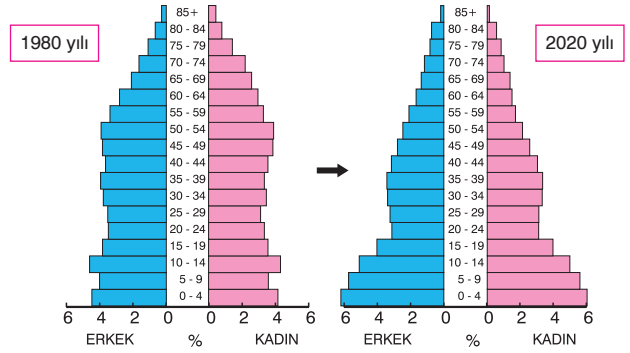
- A) Sıcaklığı düşürmelerini
- B) Buharlaşmayı azaltmalarını
- C) Sis oluşumuna neden olmalarını
- D) Bağıl nemi artırmalarını
- E) Rüzgâr oluşumunu engellemelerini

7. Afetle mücadelede en etkili yöntem, afetin oluşmasına zemin hazırlayacak koşullara karşı bilinçli davranarak önceden önlem almaktır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi herhangi bir afeti önlemeye yönelik yapılan uygulamalardan biri değildir?

- A) Akarsu yataklarının temizlenerek derinleştirilmesi
- B) Kurak bölgelerde su isteği az olan ürünlerin ekilmesi
- C) Tarım alanlarının eğime paralel sürülmesi
- D) Eğimli yamaçlarda taraçalar oluşturulması
- E) Dağlık bölgelere istinat duvarlarının inşa edilmesi

8. Aşağıda bir ülkenin iki sayım dönemindeki nüfus piramitleri gösterilmiştir.

Bu ülkenin nüfus özellikleri ile ilgili,

- I. Yaşlı nüfus oranı artmıştır.
- II. Doğum oranları azalmıştır.
- III. Ortanca yaş değeri azalmıştır.
- IV. Nüfusun ikiye katlanma süresi kısalmıştır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Doğal, beşeri, ekonomik ve siyasi özellikler bakımından benzerlik gösteren alanlara bölge adı verilir. Bu nedenle yeryüzünde çeşitli özelliklere göre farklı bölgeler oluşturulabilir.

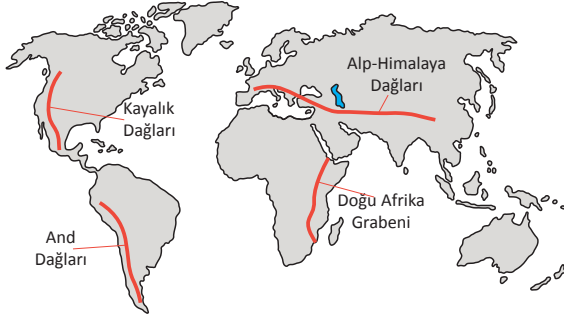
Buna göre; haritada gösterilen alanların tümünün,

- I. iklim koşulları,
- II. bitki örtüsü,
- III. nüfus özellikleri,
- IV. ekonomik yapı

unsurlarından hangileri kullanılarak oluşturulan bölgede yer alması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı jeolojik oluşumların dağılışı gösterilmiştir.

Bu oluşumların yer aldığı arazilerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Deprem riskinin fazla olması
B) Sıcak su kaynaklarının yaygın olması
C) Levha hareketleri sonucu oluşmaları
D) Buzul oluşumlarına rastlanması
E) Yakın bir jeolojik zamanda meydana gelmeleri
11. Charlie Chaplin'e neden sessiz film çektiğini sorarlar, bunun üzerine o; "Konuşsam beni sadece İngilizce bilenler anlar fakat sessiz bir filmi herkes anlayabilir; ve dünya Amerika'dan ibaret değil!" diye cevap verir.

Charlie Chaplin'in bu sözleri sanatın hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Özgünlüğünü
B) Evrenselliğini
C) Biricikliğini
D) Öznelliğini
E) Kurmaca yapısını
12. "Gece Bekçisi Devlet" anlayışı literatürde, "minimalist liberal devlet" anlamına gelir. Devletin sorumlulukları minimal düzeydedir, yani en aza indirgenmiştir. Bireyin haklarının ihlaline karşı etkili olan bu sistemde devlet, güvenliği sağlayıp, bireylerin malını korumak dışında harekete geçmez. Çünkü bunun dışında bir şey yapacak olursa bu, özgürlüklerin tehdidi anlamına gelir. "Minarşizm" olarak da geçen bu terim, bireyin haklarını korumaya adanmış bir yönetim biçimini betimler.

Buna göre "Gece Bekçisi Devlet" sisteminin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyler arasında eşitliği esas alması
B) Uygulamalarının yasalara dayanması
C) Devlet erklerinin uyum içinde çalışması
D) Zora başvurma yetkisinin tek elde toplanması
E) Bireyin, devletin müdahalesinden ayrılmış olması

13. "Soylu babaların çocukları olanları sayıyor ve onlara saygı gösteriyoruz. Soylu bir aileden gelmeyenleri ise ne sayıyor ne de onlara saygı gösteriyoruz. Birbirlerimizle ilişkilerimizde böylece Barbarlar gibi davranıyoruz. Oysa doğa bakımından Yunanlı olsun veya olmasın, hepimiz her şeyde aynı olarak yaratılmışızdır. Zorunlu olan doğa yasalarına itaat etmek herkes için geçerlidir. Aynı şekilde bütün bunlar herkes tarafından elde edilebilir ve bu şeylerin hiçbirinde bizim değerinden Yunanlı veya Barbar olarak ayıramaz. Hepimiz ağızımızla, burnumuzla soluyoruz; hepimiz ellerimizle yemek yiyoruz."

Sofist düşünür Antiphon bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) En yüce iyiliğin erdemli yaşamak olduğunu
B) Bütün insanların doğuştan iyi olduklarını
C) Her insanın hata yapma olasılığının olduğunu
D) Doğa bakımından bütün insanların eşit olduğunu
E) Ahlaki değerlerin ölçütünün insan olduğunu
14. Bergson'a göre iki tür bilgi vardır. Biri, belirli bir mekânda bulunan maddesel gerçekliği konu alan, akıl ve zekâ ile elde edilen bilgidir. Diğeri, varlığın özü olan yaşam ve yaşamın özü olan "süre"ye nüfuz edilmesiyle, onu durdurmadan, parçalamadan, bir bütün olarak kavranmasıyla, gerçekliğin aracısız olarak bilinmesiyle elde edilen bilgidir. Bergson bu bilginin akıl ve zekâ ile değil, sezgi ile bilinebileceğini söyler. Çünkü akıl ve zekâ varlığı durağanlığı içinde düşünerek, parçalara ayırarak bilebilir. Ancak varlığın özü yaşamdır, yaşam ise "süre"den oluşur. Geçmiş, şimdi ve geleceğin yitip gittiği, durdurulamaz, bölünemez olan, sürekli oluş içinde ilerleyen "süre", sezgiyle kavranabilir.

Parçada Bergson'un sözünü ettiği sezginin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hakikati doğrudan kavraması
B) Akıl yürütme ilkelerinden biri olması
C) İnsanın düşünme gücüne dayanması
D) Deney ve aklın birlikteliğinden oluşması
E) Zekânın öğelerinden olması

15. Bazı filozoflara göre Allah, kişilerin özel durumlarını değil sadece mutlak insanın durumunu bilebilir. Gazali, o filozofların bu görüşleriyle dini temelden yıktıklarını söyleyerek onları şiddetle eleştirir. Söz gelişi Zeyd adında bir insanın, Allah'a itaat veya isyan edecek olsa onun bu durumdaki değişiminden, filozoflara göre, Allah haberdar olmayacaktır. Allah Zeyd'in durumunu bilmeyince, onun kafir veya Müslüman olduğunu da bilmeyecektir. Gazali böyle bir durumda Allah, Hz. Muhammed (as) peygamberliğini ilan ettiği hâlde onun bu hâlini de bilmeyeceği sonucunun çıkacağını belirterek Allah'ın bu tür sınırlamalardan uzak olduğunu ısrarla savunur.

Gazali'nin bu parçada eleştirdiği görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah bütün eşyayı bütünüyle bilir.
B) Doğada mucizeye yer yoktur.
C) Allah; tümelleri bilir, tikelleri bilmez.
D) Allah, her şeyi bir nedene bağlamıştır.
E) İnsanın iradesi Allah'tan bağımsızdır.

16. - 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. İnsan toplumsal bir varlıktır. Hayatını iletişim kurarak sürdürür. Evde ailesiyle başlayan bu iletişim giderek gelişir. Sokakta, okulda ve çevresinde diğer insanlarla sürekli iletişim halindedir. İnsanın iletişimi bununla sınırlı kalmaz. O yaratıcısıyla da irtibat kurmalıdır.

İnsanın yaratıcısıyla kurduğu irtibat;

- I. bazen Allah'ın yüceliği karşısında kişinin aczini itiraf etmesi, isteklerini ona arz ederek onun lütuf ve yardımını dilemesiyle,
II. bazen Allah'a gönülden isteyerek yönelmesi, tapması, ona boyun eğmesi ve itaat etmesiyle,
III. bazen de kişinin bilerek veya bilmeyerek yaptığı hata, kusur ve günahlarından dolayı pişman olup bir daha aynı günahları yapmamaya karar vererek vazgeçmesiyle gerçekleşir.

Buna göre insanın yaratıcısıyla irtibat biçimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A) Dua	Kur'an okuma	İbadet	İbadet
B) Dua	İbadet	Tövbe	Tövbe
C) Dua	İbadet	Kur'an okuma	Kur'an okuma
D) İbadet	Dua	Kur'an okuma	Kur'an okuma
E) Dua	Kur'an okuma	Tövbe	Tövbe

17. Afyonkarahisar'ın Emirdağ ilçesinde bir Belçika vatandaşı Müslüman oldu. Leyla ismini alan vatandaşa müftülükte tercüman eşliğinde İslam'ın temel ilkeleri anlatıldı. Bu bilgilendirmeden sonra Leyla "Allah'ın varlığına, birliğine, Hz. Muhammed'in hak peygamber olduğuna inandığını, İslam'ı seçerek doğru yolu bulduğunu ve huzura erdiğini" söyledi.

Bu haber aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İhlaslı olma B) Sabırlı olma C) Tevekkül etme
D) İhsanlı olma E) Hidayete erme

18. "Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayâsızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar. İşte Allah, aklınızı başınıza almanız diye size böyle öğüt veriyor." (Nahl, 16:90)

Bu ayetten hareketle Kur'an ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Hz. Muhammed'e belli aralıklarla indiği
B) Allah'ın koruması altında olduğu
C) Sosyal hayata yön verdiği
D) İnsanlar için evrensel bir kitap olduğu
E) Hükümlerinin kıyamete kadar devam edeceği

19. Ahmet Bey bir kurban gününe daha ulaştı. O gün çocuklarıyla birlikte camiye gittiler. Sabah namazını birlikte eda ettiler. Bir müddet vaaz dinlediler. Bir taraftan da camii doluyordu. Nihayet bayram namazı kılma vakti geldi. Tüm cemaatle birlikte bayram namazını kıldılar. Namazdan sonra dostlarıyla bayramlaştılar. Ahmet Bey daha önce almış olduğu kurbanını kestikten sonra şükür namazını kılarak kulluk görevini yerine getirmenin mutluluğunu yaşadı.

Bu parçada altı çizili olan namazların hükmü aşağıdakilerden hangisidir?

	Sabah namazı	Bayram namazı	Şükür namazı
A)	Farz	Sünnet	Vacip
B)	Farz	Vacip	Sünnet
C)	Vacip	Farz	Sünnet
D)	Vacip	Sünnet	Farz
E)	Sünnet	Vacip	Farz

20. “Ey diliyle inanıp kalbine iman girmeyenler! Müslümanların gizli tarafını araştırmayın. Allah, kimin gizli yanını araştırırsa, evinin içinde bile olsa onu herkese karşı mahcup ve rezil eder.” (Ebû Dâvûd)

Bu hadise göre İslam inancında;

- I. tecessüste bulunmanın,
- II. İftira etmenin,
- III. büyüklük taslamanın

hangilerinin yasaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I ve III

21. - 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Kant felsefesinde, iyinin ve kötünün, doğrunun ve yanlışın anlamının ne olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Onun ahlaka yaklaşımı “Ne yapmalıyız?” sorusu etrafında yoğunlaşır. Kant, bu soruya yanıt verebilmemiz için öncelikle herkesin uyması gereken ve eylemlerimiz için zorunlu olan temel ilkeleri ortaya çıkarmak gerektiğini belirtir.

Kant parçadaki düşünceleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) İyi eylemlerin deneyimlerle anlaşılabilmesini
B) Eylemlerin değerinin sonucunda saklı olduğunu
C) İnsan eylemlerinin belli yasalara dayandığını
D) Ahlaki değerlerin toplumlara göre değiştiğini
E) İnsan eylemlerinin amacının mutluluk olduğunu

22. “Şimdiye kadar en doğru, en şüphe götürmez olarak kabul ettiğim şeylerin hepsini duyulardan veya duyular yoluyla öğrendim. Oysa duyuların bazen aldatıcı olduklarını kendim tecrübe ettim. Uzaktan yuvarlak görünen kulelerin yakından bakınca dört köşeli olduklarını birçok defa gördüm... Bu yüzden bizi bir defa aldatanlara hiçbir zaman güvenmemek tedbir gereğidir.”

Descartes, *Meditasyonlar* adlı eserinden alınan bu sözlerle aşağıdaki yaklaşımlardan hangisini eleştirmektedir?

- A) Empirizmi B) Septisizmi C) Pozitivizmi
D) Rasyonalizmi E) Entüisyonizmi

23. Augustinus *Tanrı Devleti* adlı eserinde, iyi ve kötünün ölçütü olan iki devletten söz eder. Bunlar; Tanrı Devleti ile Yeryüzü Devleti'dir. “Göksel aşkı” temsil eden Tanrı Devleti'nde sonsuz bir mutluluk varken; şeytanın Tanrı'ya başkaldırışının bir yansıması olan, dünyevi aşkı temsil eden Yeryüzü Devleti'nde ise sonsuz bir acı bulunmaktadır. Augustinus, Yeryüzü Devleti'nde yaşanan barışı, mutluluğun tadına varmaktan çok çekilen acıların bir tesellisi olarak yorumlamıştır. Göksel aşkın hâkim olduğu yerde insan, dinginlik ve barış ile ödüllendirilirken; dünyevi aşk ile gözleri kör olanlar ise kaos ile mücadele edip huzursuzluk içinde yaşayacaklardır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılabilir?

- A) Tanrı Devleti bu dünyada olanaklı değildir.
B) Tanrı Devleti'nin varlığı er ya da geç gerçekleşecektir.
C) Yeryüzü Devleti, Tanrı Devleti'nin devamıdır.
D) İdeal devlet, Tanrı Devleti'dir.
E) İnsan doğası, Tanrı Devleti'nin kurulmasıyla tamamlanır.

24. Filin sadece kulağına veya sadece kuyruğuna dokunan kör bir adam nasıl ki fili doğru şekilde tanımlayamazsa, varlığın belirli bir parçasını ele almakla da varlığın ne olduğu tanımlanamaz. İşte felsefenin diğer disiplinlerden ayırıcı özelliği budur. Çünkü felsefe, file dokunan kör adamlar gibi varlığın belirli bir kesitiyle sınırlı değildir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Rasyonel olma B) Evrensel olma
C) Kümülatif olma D) Refleksif olma
E) Bütünleyici olma

25. İnsanın duyuları aracılığıyla nesnelere hakkında elde ettiği bilgiler nasıl yanıltıcı ise, akıl yoluyla elde edilen bilgiler de aynı şekilde yanıltıcıdır. Duyusal yanıltmaların nedeni algılamadaki eksikliklerdir. Akıl yanıltılması ise, belli bir kabule bağlı bilgilerin bulunmasından kaynaklanır. Bunun sonucunda denebilir ki, duyularla veya akılla elde edilen bilgiler görelidir; bilginin kaynağı ve değeri kuşkuyla kuşatılmıştır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Doğru bilgiye ancak akıl ve duyu birlikteliği ile ulaşılabilir.
B) Mutlak doğru bilgiye ulaşmak imkânsızdır.
C) Akılla denetlenmeyen deney verileri kuşkuludur.
D) Duyular karşısında akıl daha güvenilir bir bilgi kaynağıdır.
E) Gerçek, aklın yönettiği deneylerle kavranabilir.